

Izhaja
na pol poli
vsaki četver-
tek.

SLOVENSKA BČELA.

Velja na leto
2 fl. 24. kr.
in po pošti
3 fl. sr.

Odgovorni vrednik: **Ant. Janežič.**

Št. 6.

V četrtek 10. februarja 1853.

IV. leto.

P r i j a t l u.

Žmetno se najti,
Skor se ločiti,
To je življenja
Znana igrača;
Bit' si prijatli
Večni si znanci,

Čiste so dušce
Krasne namebce;
Záto uzami
In me ne zabi,
Darek taj mali
Znamnje ljubávi!

J. Pavalec.

F e d o r i n O l g a.

(D a l j e.)

IV.

Fedor je skušal po vsi svoji moči notranjo britkost, ki mu je serce pila, sestri prikriti. Tode oko ljubezni vidi bistro, in dobro zapazi Olga, da brát v svojem sercu težke britkosti prikriva. Praša, prosi, da bi Fedor svoje terpljenje ž njo delil, kakor je ona njegovo jetje zvesto ž njim delila; pa Fedor se vsacemu vprašanju zmuzne, ali pa jo s prihodnostjo tolaži, da bo namreč še vse zvedila, ali pa reče, (in ni legal), da je njegovo serce po smerti rajnega očeta še silno pobito in vedno žaleče britkosti napolnjeno. Saj je bila namreč res vsa nesreča, vsa britkost le po smerti očeta prišla. Tako je Olgo motil, dokler je toliko ozdravela, da je smel upati, da je zadosti terdna, britkost ločitve serčno prenesti. Morebiti je tudi upal revni mladeneč, da je knez, ki ga je zdaj mirno pri sestri živeti pustil, svoje prejšnje misli, ju kdej ločiti, popolnoma pozabil. In če je taka, si je mislil, zakaj bi pred časom Olgino mirno življenje kalil, in njeno komej nekoliko poživljeno serce z novimi britkostmi in skerbmi napolnoval?

Oh, pa ubogi mladeneč se je motil v tem svojem sicer majhnem vender sladkem upanju. Knez ni svojega namena pozabil; pa se tudi prenaglil ni ga izpeljati, saj je dobro vedil, da mu njegova žrtva nikoli ne odide.

S tem, da je Fedora in Olgo nekoliko časa skup živeti pustil, se je pred svetom suma obvarval, in si podobo dal, kakor bi mu res bilo kej za pravo srečo mladega kneza skerbeti, ktereja je povsot kot neznano termastega in svojeglavnega potuhnjenca razglaševal. Se ve da mu

je vse verjelo; zakaj bil je zopet bogat in mogočen in ubogi Fedor ni priložnosti imel, svojega nezvestega, brezdušnega varha očitno na laži vjeti.

Tako se zima približa. Olga zopet cvete kakor cvetlica, tudi Fedor se včasih nasmehljá v sladkem upanju, da je morde knez vsega pozabil. Kar ga en dan ta k sebi pokliče in razbije z enim mahljajem vse njegove zlate gradove sladkega upanja, ki jih je revež v svojih nedolžnih sanjah prihodnosti zidal. Poklic pred kneza ga prešine, kakor strela iz jasnega neba in s pobitim sercom se pripravi, k njemu iti. Britko, tugopolno dozdevanje ga presene, ter sam sebi reče: »Zdaj je kupa terpljenja dovršena, sprazniti ti jo je treba.« In žalibog! to dozdevanje ni bilo zastoj! Merz'ov, s temnim pogledom ga sprejme knez ter pravi: »Fedor, čas je prišel, ki te v novo, delavno življenje kliče. Jest ne bom dalje terpel, da bi mi domá lenobo pasel. Pripravljen bodi, čez eno uro odiš! Ta ura naj ti bo prepuščena, da se od sestre poslovíš. Vidiš, da si dober, ako te mene slušaš, ki ti le zgol tvoje sreče želim. Pojdi in bodi hvaležen za moje dobre, ktere, kakor sam lahko previdiš, gotovo ne zaslužiš.«

Fedor se obotavlja. Stoji in se ne gane, bled in trepeč, in serce mu glasno bije, kakor bi mu persi raznesti hotlo. Na tla se verže, objame knezova kolena, ga z milim, prav milim solzovtopljenim očesom pogleda in zakliče z glasom, ki bi bil jekleno, lakomno serce kneza presuniti mogel: »Milost! milost! Oh ne tirjate me od sestre proč! Vaš služabnik, vaš suženj si pripravljen biti; slušati vas hočem vedno, vaš nar manjši pomiglej mi bo zapoved; le ne tergajte me od mile sestre moje, ki je še edina tolažba, edino veselje mojega življenja.«

»To ne more biti,« zaverne knez, in se Fedoru z rok zmuza. »Vstani, pa pojdi! Tako je sklenjeno: ti moraš v Moskvo!«

»In če hočem rajši umreti, kakor iti?« reče Fedor.

»Pa umri in cerkni in še Olga s teboj vred!« zareži knez. Še so okna tvoje ječe razbita in veter jako diha s svojim ledenim puhom vanjo. Zdaj si zberi tedaj to, ali Moskvo!«

Fedor vidi, da ni upanja nič več. Nič več ne skuša neusmiljenega, kamnitega kneza omečiti; herbet mu oberne, ter pravi sam pri sebi s trepečim glasom: »Naj bo v božjem imenu! tedaj rajši sam umerjem!«

Kadar v Olgino sôbo stopi, je bled kot merlič, vender se posiljeno smehljá. Zavzeta in prestrašena ga Olga pogleda ter ga objemši milo praša:

»Ljubi brat! kaj ti je?«

»Nič, ne, ljuba Olga! odgovori Fedor.« Mene le ena žalost peče ločiti se morava!«

»Ločiti! midva?« se zavzame Olga in je blede, kakor Fedor. »Ti, moj brat! in me hočeš zapustiti! Nak! nikdar, nikdar! ne moreš ti meni kej takega storiti in svojo zvesto sestro tako bitko žaliti!«

»Olga!« pravi Fedor po sili se smehljaje, med tem, ko mu serce kervavi, — »Olga! vidiš, da nisim več deček; zatorej se mi ne spodobi nedelavnemu in pokojnemu vedno doma ličati. Saj še veš, kako so včasih rajni oče rekli, kadar bo Fedor večji, mora biti junašk vojak iz njega; in glej ravno to hoče tudi knez Ivanov. Po tem takem tedaj lahko previdiš, da se ločiti morava. Ne za zmiraj, Olga! O ne! kmalo se gotovo zopet vidiva!«

»O Fedor!« zdihuje Olga in nasloni svoje obličje na bratovo srcé, »mene hočeš zapustiti?! Fedor! svojo sestro hočeš tega obropati, kar ji je nar drajši, kar ji je vse na zemlji? Nak! nikoli nikdar ne boš tega storil! To bi bilo hudobno delo do svoje sestre! — Ostani, mili brat! Ne zapusti, ne zapusti me!« (Dalje sledi)

Kemperle Štefan.

(Slovenski spisaletj 1771 — 1789.)

Kolikor manjši je število slovenskih spisateljev, kolikor ubožniši je naše domače slovstvo ali literatura, toliko skerbnejši, mislim jaz, moramo vse tisto preiskovati in nabirati, kar k nji, to je, v njeno področje spada, posebno kadar najdemo po pismohranih (arkivih) starejših rokopisov v našem premilem slovenskem jeziku, ki tu pa tam pozabljeni in zanemarani v prahu ležé, da jih červi in moli zjedajo. Vsak pravi Slovenec, kteremu je kej mar povzdiga našega ne prevelikega slovstva, bi gotovo vsakemu domoljubu hvalo vedil, kteri bi si prizadeval po svoji moči po arkivih sem ter tje kej poiskati, in vse to svetu obznaniti, kar se v njih morda za Slovenstvo važnega nahaja. Najdejo se pa mnogokrat važne stvari tam, kjer bi se jih človek naj manj nadjal. Kdo bi n. pr. djal, da se zamore kej takega vdobiti v skorej popolnoma furlanski fari Ločniški blizo Gorice? — In glejte! v tamošnjem farnem arkivu se pod številko CIX. nahaja po mojem mnenji važen rokopis slovenski, kteremu je od zunej ptuja roka tale napis pridjala: »Evangelia secundum Mathæum, Marcum et Lucam in carniolicum idioma translata a Stephano Kemperle, Cæs. Reg. Parocho Lucinici.« — Letá napis je pristavil rajniški g. Anton Leonardis, ki je bil naslednik tega Štefana Kemperle v fari, in potem od 1822. leta škof v Terstu. Štefan Kemperle pa je bil fajmošter v Ločniku od leta 1771 do 1789 kakor spričujejo tamošnje farne knjige. Škoda, da mi ni bilo mogoče kej pozvediti od posebnih okolnost njegovega življenja; da je bil pa prav in iskren Slovenec, priča dovolj ta njegov rokopis, od kterega govorimo. Jaz bi pa djal, da ta Kemperle je bil ali Goričan, ali saj iz bližnje Goriške okolice, ker se še o teh sadajnih časih družine tega imena tod nahajajo.

Ta rokopis šteje 34 drobno in tesno popisanih pol in folio. Najpred je celemu delu primeren predgovor ali uvod postavljen, v kterem kratko pa dobro razlaga, kaj je novi, kaj stari testament, in kaj je evangeli, in da evangeli in pa novi testament je prav za prav ena sama reč. Potem našteje in imenuje vsih 27 bukev novega testamenta, iz česar bi jaz sodil, da je mislil celi novi testament v slovenskem prevodu spisati, kar mu pa ni šlo po sreči, ker je menda poprej umerl. Potem začne slovenski prevod evangelija svetega Matevža. Evangelski tekst je na sredi vsake strani; na zunajni strani teksta so mnogoštevilne glose ali razjasnenja težjih besed, izrekov in odstavkov evangelija tudi v slovenskem jeziku, in kar jih ni mogel na strani spisati, jih je konec vsakega poglavja postavil; na znotrajni strani teksta so pa citati iz svetih bukev stare zaveze. Tekst ni razdeljen v verste, ampak v večji odstavke, kteri so z velikimi čerkami A. B. C. D. itd. zaznamva-

ni. Beseda je večidel čista in gladka, kar ni majhina reč, ako pomislimo, kdaj in kje da je pisatelj živel in pisal. V drugi polovici preteklega osemnajstega stoletja pri Lahih in med Lahi je živel in v prid slovenščine delal, ko ni pri nas (na Goriskem namreč) nobeden na omiko našega jezika še pomislil ne; zato pa se mu tudi prav lahko kak mali pregrešek ali kaka bolj po pluje zavita beseda spregleda. Čemur sim se pa posebno pri tem rokopisu začudil, ko sim ga enmalo pregledovati začel, so oblike, čez katere so v naših dneh nekteri toliko krika in vika gnali in deloma še kričijo. Kemperle piše namreč vedno om, namesti am, oma namest ama, dobra dela namest dobre dela; manša dežela namest manjši dežela itd. Na primer: Mat. II. A. »Kadar je pak Jezus bil rojen v Betlehemi« (tako piše Kemperle, jaz nisim teh besed prav nič spremenul, samo z Gajčico sim tu sem njegove lastne besede prepisal. »v Judouski deželi, o času Erodeža krajja; pole, tedaj so prišli modri »od jutrove dežele v Jeruzalem inu so djali: Kej je ta vnuvič rojeni »Judouski kraj? Mi smo njegovo zvezdo vidili v jutrovi deželi, inu smo »prišli njega molit. Kadar je letu Erodež krajj slišal, se je ustrašil on, »inu ž njim red vsa Jeruzalem. Inu je pustil vkup poklicati vse Višefarje »inu Pisarje mej folkom, inu je nje izvprašoval: Kej bi imel Kristus rojen biti? Inu oni so k njemu djali: V Betlehemi v Judouski deželi. Zakaj letaku stoji pisano skuži Preroka: Inu ti Betlehem v Judouski deželi, »nesi kratku nikar nar manša mej Viudi *) Juda: zakaj iz tebe ima meni »priti ta Viuda, kateri bo gospodoval čez moj Izraelski folk. itd.« — To sim lesem za to poslalil, da zamore vsak bravec sam že iz teh malih besed soditi čez jezik in ceno tega rokopisa, in da s tem pokažem resnico tega, kar sim od oblik ravno kar povedal, kterih se je on posluževal. — Na ta način je Kemperle evangeli svetega Matevža in svetega Marka popolnoma spisal, svetega Lukeža pa li do 16. poglavja, kterega je bil tudi že začel, ali sred dela prejenjal, zakaj? — ne vem; morda ga je smert prehitela.

Omenjenja vreden se mi tudi zdi temu rokopisu pristavljeni mali slovar, začevši od pismenke p noter do zadnje abecedne čerke, kjer pové, kako se vsaka reč, ki mu je bila pri tem prevodu potrebna, a) po Krajnsko, b) po Koroško, c) po Slovensko in Bezjačko, in d) po Hervaško pravi: on dela namreč razloček med temi narečji, le tega ne morem zapopasti, zakaj da bezjačko narečje s slovenskim v en red postavlja, in tudi ne vem prav, katero narečje on takó imenuje. Po tem rokopisu soditi, bi djal, da on kako istriansko podnarečje tako imenuje.

To je, kar se mi je potrebno zdelo, od rokopisa tega za Slovenščino vnetega Ločniškega fajmoštra svetu priobčiti. Naj bi tudi še drugi vlastenci nam kej povedali od drugih enakih spisov, za ktere o priložnosti zvedo, da se popolnoma ne pozabijo! lpauc.

Stefan Kvečan

*) Besedo Vojevoda piše vedno Viuda.

O b i č a j i A r a b l j a n o v.

(Konec.)

Ker so Beduini jako siromašni, se lahko zapopade, zakaj tako radi popotnike ropajo. To se jim tudi ne zdi krivično, ker mislijo, da so bili za Abrahamovo premoženje ogoljufani, ker je Abraham njih očaka Izmaela zavergršil. Izaka, t. j. vse druge narode za dediča postavil. Zato imajo tudi vse, kar plujcom ukradejo in naropajo, za dar božji in vselej, kadar kaj pridajo, Boga zahvalijo. In ravno ti Beduini, ki so na planem toliko ropazelnji, so v svojem šotorišču najprijazniši in postrežniši ljudje. Marsikaki popotnik že je bil prijazno sprejet od roparja, ki ga je bil ravnokar okradel in je svoje reči v njegovem šotoru vidil. Celo sovražnikom se taka gostoljubnost skazuje. Kakor hitro popotnik v šotorišče stopi, mu gré prvi, ki ga zagleda, naproti in mu brado poljubi rekoč: »Kako srečen si, jez, da si prišel, božji blagoslov sabo prineseš. Mir bodi s taboj!« Potem ga pelje v svoj šotor, mu da noge umiti, njegove konje osnažiti, s plahlo ogerniti in jim položiti. Prinese mu naj boljšega, karkoli ima, na mizo, mu sam streže in se k njemu pri ravno tisti mizi usesti, se mu zdi nespodobno. Naslednje mu da kave in tobaka ter mu postelj pripravi. Če je pa kak poglavar, emir ali šejk v šotorišču, on goste sprejema in jih vodi v nalašč za popotne pripravljen šotor, mučil imenovan. Kadar dalje gredo, jih preskerbē z živežem in z družini na poti potrebnimi rečmi in z besedami: »Ala (Bog) poverni!« je vse plačano. Ako gost zamore gospodarju kak nožek, kresiven kamen ali kake lote strelnega praha in gospodinji, po arabsko Jala imenovani, škarje in kako veliko šivanko podariti, se oba jako srečna štejeta. — Graje vredna pa je pri Arabljanih navadna kervna osveta (maščevanje). Arabljanu kaj hitro kri zavre; le reci mu: »Tvoje pokrivalo je omazano;« ali: »turban imaš narobe pokrit,« bo že mislil, da se mora kervavo maščevati. Še izpljuniti se ne sme pričo njega, da bi njegove jeze ne obudil. Kervna osveta se preseluje od očeta na sinove in vnuke, dokler morivca ali enega iz njegovega rodu ne umorē.

Beduini so v majhne rodove razdeljeni, katerim šerifi ali šejki zapovedujejo. Dostikrat se jih tudi več šotorišč pod enim emirom ali knezom zedini, zlasti kadar se imajo z družimi rodovi vojskovati. Toda ti knezi imajo malo oblasti; dosti manj kot hišni očetje in gospodarji v svojih šotorih, ki so vsi svoji družini sodniki in kralji. V vsacem šotoru le po ena družina prebiva. Dosti emirov še tako priprosto živi, kot Abraham svoje dni; marsikteri sam konja berzda in sedlja, sam jagnje iz čede odbere in zakolje; kneginja z lastnima rokama kruh mesi in peče, in plemenite gospodične ovce pasejo, jih pri vodnjakih napajajo in vodo v verčeh na glavi v šotore nosijo. Neki popotnik, ki je Arabljane v obljubljeni deželi vidil, takole pripoveduje: »Če v svetem pismu bereš, kako Izakov snubač Rebeko pervikrat pri vodnjaku vidi, enako prigodbo tukaj vsaki večer lahko vidiš. Velbljudi pred mestom okoli vodnjakov ležeči, ženske, ki z verči na ramah iz mesta pridejo, možakom piti dajejo in se z njimi pogovarjajo, sreberne zapestnice, ki jih nosijo, posode, kakoršne so bile nekdanj, podoba verčev in svetilnic, bitičasta pastirska palica, frača, s katero si otroci igrajo in s katero je

David Goliata ubil, kapnice po polji, kamor so bili Jožefa bratje vergli, zijavke in votline, v ktere so se preganjani skrivali in sedaj pastirji pred slabim vremenom beže — vse to se pri svetu tako najde, kakor je bilo pred 4000 leti — Žito meljejo na ročnih mlinih, ki jih sužnji verté.

Beduini in sploh vsi Arabljani so jako resnobni. Smeh, ples in petje so pri njih nespodobne reči. Edina igra, ki jo igrajo, je tako imenovana kraljeva igra ali šah. Zvečer si radi pripovedke in pravljice pripovedujejo; kdor zna posebno lepo pripovedovati, časi tudi lep dar dobi, in marsikteri družini je zmišljena glava. umnega pripovedovavca slavo in bogastvo pridobila. — Pozdravljajo se slovesno. Znanci si poljubijo glavo, ramo in roko; podložni imenitnim pa koleno, nogi in oblačila in bišnemu gospodarju žena in otroci brado, ktero imajo Arabljani v veliki časti. Ako kdo brado moža zasramuje, ga golovo naj huje razkači. Navadno pozdravljenje pri srečanju je še dandanašnji stara beseda: „mir bodi s taboj!“ — pri kateri se desna roka na persi položi. —

Z m e s.

Želja jezikoznanska o novem letu.

(Dalje.)

Ce je tedaj taka, da je z govorom drugih Slovanov vred tudi vir slovenščine — staroslovenščina — zoper naš, gre očitno na dan, da se je, kakor sem že rekel, naše mišljenje, kar se tiče rabe glagolov doveršivnih v nepogojnem naklonu sedanj. časa kasneje izverglo, — da ni slovansko.

Pa tudi iz posebne lastnosti glagola slovanskega se lahko prepričaš, da je naša raba kriva. Nepogojni naklon sedanj. časa na vprašanje, kaj dela-m, -š, -a? ali kaj se dela? kaj se godi? nam pravi namreč, da se djanje ravno zdaj (če tudi le en hip časa) godi ali verši; glagol doveršivni nam kaže djanje doveršeno, glagol nedoveršivni djanje nedoveršeno t. j. djanje, ki se ravno godi ali verši; tedaj se smejo v slovanskem in toraj tudi v slovenskem jeziku v nepogojnem naklonu sedanjega časa samo nedoveršivni glagoli rabiti.

Dokazavši, da je naša raba nedoverš. glagolov v imenovanih in enakih primerlejih kriva, — ptuja, želim o novem letu 1853, da bi jo vsi pisatelji slovenski popustili, kakor so že več drugih napak n. pr. nekdanjo neslovansko rabo člena (določnega in nedoločnega), dasiravno se je ta napaka med ljudstvom veliko bolj vkorenila, kot ta, od ktere tukaj posebno govorim, ktera se bolj po tiskopisih kot med ljudstvom nahaja. Zatrošeni plevel izmed ljudstva ne bo se ve da tako naglo zginul, kakor ni zginul še dan današnji člen, ktereга so pisatelji že davno popustili; ali naj zgine vsaj iz spisov! Kakor izpuščanje člena v spisih priprostega Slovenca, ki govore člen še rabi, čisto nič ne moti, tako ga ne bo — verjemite mi — tudi raba glagolov nedoveršivnih v malo navedenih in enakih primerlejih, v kterih je glagolov doveršivnih vaje, kar nič ne motila. Ne bo ga motilo, terdim celo, da se mu bo preč pametnejše zdelo, če mu boš v pisarnici prisegajočemu napovedaval: „prisegam“ itd. namesto: „prisežem“ in v cerkvi: „odpovedujem se“ itd. namesto „odpovem se“ itd.

Porečeš: Kaj pravijo pa naše slovnice zastran tega? ali ni tega nobena razjasnila?

Slavni naš Kopitar je v svoji zares „modroznanski“ slovnici na str. 309 lastnosti in rabo glagola slovenskega prvi izverstno razložil, ali ravno tega ni tako razločno povedal, kakor bi bilo želeli. Vse druge mlajše slovnice so njegova vodila z drugimi besedami ponavljale. Po njegovem vodilu pa, „da se sme na vprašanje kaj delaš? le z nedoveršivnimi glagoli odgovarjati, sodim, da je bil morebiti tudi on že on-daj te misli, ktero tukaj razkazuje; zakaj njegove besede na str. 309:“ wenn Truber (Luk. XIII. 2 — 4) erzählt: „Inu Jezus odgovori inu pravi htim vučenikom pisma inu htim Farizeiom, rekoč: Aku se spodobi ob tei soboti ozdraulati? Oni pag omolčé. Inu on nega prime inu ga ozdraui inu ga proč pošle,“ — so sind odgovori, omolčé, ozdravi, pošlje eben so viele Präséntia von verbis perfectivis, und den Krainer muss es befremden, wenn er hört, dass z. B. strelim, skočim, vzdignem, pokažem u. a. bei den Böhmen, Russen und andern Mit-slaven eben so viele Futura sind; — bei uns sind das lauter Präséntia (freilich perf. Bedeutung, da es Präséntia von dieser Art Verbis sind) und bedeuten: ich schliesse, springe, habe u. s. w. (einmal) und machen ihr eigentliches Futurum mit bödem (bom) wie die verba imprf.“ — te besede Kopitarjeve — pravim — se tičejo le rabe „časa sedanjega“ (povestnega, præ historicum) namesto „preteklega;“ zakaj razun določnega naklona na vpr. kaj delaš? itd. rabijo tudi Rusi, Čehi, Poljaki in ogr. Slovenci doveršivne glagole v sedanj. času, kakor mi, namreč: v nedoločnem, pogojnem in velivnem naklonu; glagoli doveršivni jim zaznamujejo prihodnji čas, samo v določnem naklonu sedanj. časa, in to, ako je djanje enkratno, ali če si mislijo, da bode doveršeno; — če se djanje ponavlja, ali če ne bo doveršeno, skratka: za zaznamek prihodnjega časa glagolov nedoveršivnih jim pa služi kakor nam, pomožni glagol „biti“ (budu, bede izr: benden, bodem.)

Enojni obliki prihodnjega časa (futurum simplex) drugih Slovanov in staroslovenščine se ne bo vendar po moji misli Slovenec toliko čudil, pomislivši, da tudi nam oblika ali podoba sedanj. časa doverš. glagolov: pojdem, porečem, povlečem in več drugih s „po“ sostavljenih v določnem naklonu prihodnji čas zaznamuje. Tudi v sledečih stavkih stoji sedanji čas namesto prihodnjega: Ako brat pride (ako bo brat prišel), daj mu te reči. Če hočeš, mu pa povem. (To se še ne godi in se še ni zgodilo, tedaj je prihodnje). — Kūzmič (ogr. Slovenec), ki je novi zakon po gerškem poslovenil, piše Jan. XV. 26. Gda pa pride obveselitel, steroga (kterega) vam jaz pošlem, . . . on bode sve-doč“ . . . Jan. VIII. 10. in 11. Nišče te je nej (te ni) osodo? — Ni jaz te ne osodim nec ego te condemnabo (!); — Jan. XXI. 6: „Vr-zite na desno stran ladje (te) vlak, i najdete (rib). Iz teh izgledov se vidi, da so ogr. Slovenci staro enojno (nesostavljeno) obliko prihodnjega časa glagolov doveršivnih popolnoma ohranili. Kteri Slovenec pa ne umé zgornjih stavkov? — Svetujem toraj gredoč pisateljem slovenskim, da bi se „nesostavljenega prihodnjega časa“ zavoljo kratkote in lepote bolj posluževali, vsaj tedaj, kedar se ni dvounja bati, posebno ako je v stavku ktera beseda, ki sama po sebi prihodnji čas naznanuje, kakor: jutri, po-jutrišnjem, drugi teden itd. n. pr. jutri zgodaj vstanem, se oblečem, vzdignem hlapce in nasekam ž njimi derv za ves teden. To se vje-

ma s slovanščino in z drugimi jeziki. Ne zameri, dragi bravec, da sem govore od prihodnjega časa nekoliko v stran krenul; potrebno se mi je zdelo za sledeče razkazovanje. (Konec sledi.)

Slovstvo in umetnost.

* Jugoslavensko: Pri g. Paternolitu v Gorici se tiskajo: *Pridige in drugi slovenski spisi*“ ki jih je po svoji smrti zapustil Jožef Stibel, Ločniški dekan, katerim je pristavljen kratek životopis rajnega. Tri pole so že gotove. — Naš slov. pisatelj J. Drobnič je ravno prestavo „Kornelia Nepota“ v ilirskem jeziku dogotovil. Da bi le kmalo beli dan v gledala.

* Česko: G. Lud. Štur je izročil českej matici preimenitno delo o narodnih pesmah in običajih slovenskega ljudstva na Ogerskem. — V zalogi K. Andréa v Praze je izšla obsirna knjiga pod naslovom: *Umení hospodářské ve všech odvětvích orby a chování dobytka*,“ od g. Ferd. Stamma. — Od slavnega narodnega pesnika Jaromira Erbená so ravno donalishjene „Kytice z pověstí národních.“ Češki listi to delo močno hvalijo. — Pri J. Pospíšilu je izšel prvi zvezek spisa: „Amerika o času odkrytí až na nejnávější dobu.“

Različne drobtince.

* Soha (statua) českega pesnika Sim. Lomnicki-ga, od Jul. Melcerja v Rimu dogotovljena, je srečno v Prago dospela.

* Kako uro od Berne na cesti proti Olomucu so našli veliko staroslovansko gonilo z mnogimi starinami.

* Po naj višjem ukazu se letos slovenščina tudi v tukajšnjem rejališču mladih vojakov razlaga. Vsi mladenči se morajo slovenskega jezika učiti. Razlaga ga sam vodja rejališča g. lajtn. Bratuš. — Po tem takem nimamo v Celovcu več javne šole, kjer bi se naš mili jezik ne učil.

Sméšnice.

„Mamika!“ reče Jurček svoji materi — „jaz sim bil dans v mlinu, in sim vidil tam osla, grozno velikega osla, večega kakor je naš striček. — „Ali, glejte nu, mamika!“ — mu njegova sestra, malo starejši od njega, hitro besedo preseče — „kako naš Jurček zopet laže! kje zamore biti na svetu večí osel, kakor je naš striček!“ —

Dva sodniška služabnika sta imela vjeti in v ječo spraviti nekega dolžnika. Ta jih je pa od daleč že vidil, je zaklenul pred njima vrata, in jih je iz okna doli psoval. Oba psovana napišeta tadaj tožno pismo takole: „Gospod N., ko sva se njegovi hiši bližala, je naju psoval, da „sva osla, hudobneža, potepuha, neumneža in vola, in da je vse to res, „poterdiva s svojim vlastnoročnim podpisom.“

Poprava V spisu „želja jezikozna.“ v 4. listu stoji v 1. verstí (češki označuje namesto: „označuje;“ — v 21. v. pag. 31. so izostale za besedo „samo“ besede: zgoraj navedene glagole, in v 26. v. stoji „z glavnim namesto“: „z glasnim.“